

***De Eerste die het Paradijs Binnengaat – De Onvergelijkbare
Rang van Sayyeda Fāṭima al-Zahrā' (a.s.)***

***Een diepbeschouwende lezing van Ayatollah al-'Uzmā Wahīd Khurāsānī over
Fāṭimiyya en onze plicht jegens al-Ṣiddīqa al-Kubrā (a.s.)***

**BAQIYYAT
ALLĀH
INSTITUUT**

Sji'itisch Kenniscentrum · Vertaling & Publicatie

Baqiyyat Allāh Instituut
november 2025

In de Naam van Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle.

Alle lof behoort aan Allah, de Heer der werelden, en zegeningen rusten op onze Meester Muḥammad en zijn reine Familie, in het bijzonder op de Rest van Allah op aarde (Baqiyyat Allāh fī l-araḍīn). En de vloek ruste op hun vijanden tot aan de Dag des Oordeels.

Aangezien de dagen van Fāṭimiyya in aantocht zijn, is het de plicht van iedereen om de grootheid, de rang en de verheven positie van die Edelvrouw duidelijk te maken. Dit is een verbijsterend onderwerp. De plicht van iedere moslim ten opzichte van Fāṭimiyya en ten opzichte van al-Ṣiddīqa al-Kubrā (Fāṭima) is bijzonder zwaar.

Als de tijd het toelaat, zullen we één overlevering uit de bronnen van de ‘āmma (de soenniten) en één overlevering uit de bronnen van de khāṣṣa (de imamietisch-sji'iten) bespreken, zodat elke moslim, ongeacht zijn madhhab (rechtsschool), begrijpt welke plicht hij heeft met betrekking tot de dag van haar martelaarschap.

De ḥadith- en rijāl-geleerden van de soennitische traditie hebben deze overlevering overgeleverd:

De Boodschapper van Allah (s) zei:

“De eerste die het Paradijs binnengaat, is Fāṭima.”

Deze korte zin is een oceaan. De fiqh (diepe inhoud) van deze overlevering brengt het verstand van iedere jurist en wijsgeer in verbijstering.

De overlevering is van de Heilige Profeet (s) overgeleverd, via die (soennitische) ketens: “De eerste die het Paradijs binnengaat, is Fāṭima.”

Het begrijpen van deze ḥadith hangt af van het doorgronden van de diepte van Soera al-Wāqī'a:

“In de Naam van Allah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle. Wanneer het Onvermijdelijke (al-Wāqī'a) zich voltrekt, er is voor het plaatsvinden ervan geen leugen (geen ontkenning mogelijk). Het zal vernederend zijn en verhogend. Wanneer de aarde hevig zal worden geschud, en de bergen tot stof verpulverd worden, zodat zij dan verstoven stofdeeltjes worden.”

Een Dag waarop dat gebeuren zowel vernederend (khāfiḍa) als verhogend (rāfi'a) is. Een gebeurtenis die tegelijk neerdrukt en verheft.

De verhoging is: verheffing naar graden die niet te bevatten en niet te beschrijven zijn. En de vernedering is: neerwerping tot in asfal al-sāfilīn (de laagste van de lagen).

“Wanneer de aarde hevig zal worden geschud, en de bergen tot stof verpulverd worden.”

Deze bergen zullen allen worden als verstoven stofdeeltjes in de ruimte. Op zo'n Dag, bij zo'n gebeurtenis, wat is dan de kern van de zaak? De hele kwestie zit in deze zin:

“En jullie zullen in drie groepen verdeeld worden.” (wa kuntum azwājan thalātha)

Ze worden in drie categorieën verdeeld: 1. De mensen van de rechterzijde (aṣḥāb al-maymana), 2. de mensen van de linkerzijde (aṣḥāb al-mash’ama), 3. en de voorranghebbers (al-sābiqūn).

Maar dan zegt de Koran:

“En de voorranghebbers, de voorranghebbers – dat zijn degenen die nabij zijn (al-muqarrabūn).”

Als wij de rang van de sābiqīn (de voorranghebbers) zouden begrijpen, die nabijheid, die bijzondere nabijheid, en vervolgens de graden van die voorrang – zowel in kwantiteit als kwaliteit – tot het punt dat we uitkomen bij a’sbaq al-sābiqīn (de meest voorsprong hebbende van alle voorranghebbers).

Wie is de meest voorsprong hebbende van de voorranghebbers? Dat is de beste van de eersten en de laatsten: het Zegel der Profeten (s), de zegel van de boodschappers. Hij is a’sbaq al-sābiqīn.

Met noodzakelijkheid, op grond van de rede, van het Boek en van de Soenna – want de Koran zegt: “En voor ieder zijn er graden overeenkomstig wat zij hebben verricht.” – volgt dat de eerste die het Paradijs binnengaat in feite het Zegel der Profeten is. Dit is noodzakelijk.

Maar wat de verstand te boven gaat, is dat de Profeet (s) zelf zegt: “Ik zal op de Burāq (het hemelse rijdier) de Opstandingsvlakte betreden en het Paradijs binnengaan, maar vóór mij gaat mijn dochter Fāṭima.”

Voor de Imam der eersten en de laatsten uit! Wat is dat voor een rang? “De eerste die het Paradijs binnengaat is Fāṭima.”

Als dit werkelijk begrepen wordt, lossen alle vraagstukken zich op. Hij is de Zegel (van de Profeten), maar zij gaat vóór hem. Wat heeft zij gedaan waardoor zij vóór de Imam van allen treedt? De daad die zij verricht heeft, is uniek en uitsluitend aan haar voorbehouden.

De gehele schepping van de wereld – vanaf de zending van Adam tot aan Jezus, zoon van Maria (a.s.) – leidde tot een resultaat. Maar het begin van de werkelijke rechtschapenheid van de mensheid kwam tot stand met de zending van het Zegel der Profeten (s). Met zijn zending werd het doel van de schepping en de vrucht van de wetgeving en de godsdienst werkelijkheid.

Maar de veroorzakende oorzaak (‘illat muḥditha) is het Zegel der Profeten (s), terwijl de in stand houdende oorzaak (‘illat mubqiya) de Meesteres der Vrouwen der Werelden (Sayyeda Nisā’ al-‘Ālamīn) is.

De volledige opbrengst van alle profeten, van Adam tot aan het Zegel (s), bij wie is die bewaard gebleven? Uitsluitend in de persoon van al-Şiddīqa al-Kubrā (Fāṭima, a.s.).

Als zij er niet geweest zou zijn, dan zou er geen ḥilm (verdraagzaamheid) van Ḥasan (a.s.) zijn geweest, geen moed van Ḥusayn (a.s.), geen aanbidding van Zayn al-ʿĀbidīn (a.s.), geen voortreffelijke overleveringen van al-Bāqir (a.s.), geen uitwerkingen en leerstellingen van al-Şādiq (a.s.), geen kennis van al-Kāẓim (a.s.), geen bewijskracht en argumenten van al-Riḍā (a.s.), geen vrijgevigheid en godsvrucht van al-Taḳī (a.s.), geen zuiverheid en reinheid van al-Naḳī (a.s.), geen majesteit en ontzag van al-ʿAskarī (a.s.) en geen Verborgenheid (ghayba) van Degene over wie is overgeleverd dat Allah door hem de aarde zal vullen met rechtvaardigheid en billijkheid nadat zij vervuld is geweest van onderdrukking en onrecht.

Wat heeft zij gedaan? Wie was zij zelf? Wat is de uitwerking van haar bestaan geweest?

“Voorwaar, Wij hebben jou de Kawthar gegeven. Bid daarom tot jouw Heer en offer. Voorwaar, jouw haters zijn degenen zonder nakomelingen.” (Soera al-Kawthar)

Door haar is zijn (van de Profeet, s) nageslacht in de wereld voortgezet; door haar is zijn godsdienst onder de naties blijven bestaan.

“Fāṭima is een deel van mij.” (Fāṭima biḍʿatun minnī)

Haar binnentreden in het Paradijs is het binnentreden van de Profeet. “De eerste die het Paradijs binnengaat, is Fāṭima.” Maar op welke wijze?

Het belangrijke is dat de tekst van de ḥadith veel subtiliteiten bevat. Als de soennitische wereld alleen al deze ene overlevering goed zou begrijpen, zou dat voldoende zijn.

De precieze tekst van de ḥadith luidt:

“Mijn dochter Fāṭima zal op de Dag der Opstanding verzameld worden, terwijl zij een gewaad van eer op zich heeft.”

Zij heeft een gewaad aan – wat voor een gewaad? – een gewaad van waardigheid (ḥullat al-karāma), dat gekneet is met het water van het Leven. De schepselen zullen naar haar kijken – “fayanzuru ilayhā al-khalāʾiq” – de schepselen (khalāʾiq, een bepaald meervoud) allen, alle geschapen wezens, zullen hun blik op haar baldakijn gericht hebben. Ze kijken naar haar en raken met stomheid geslagen.

Op die dag van tumult, waarop iedereen roept “Wee mijzelf!” (wā nafsāh), zal zij zo de Opstandingsvlakte betreden dat iedereen zichzelf vergeet en verzonken raakt in verbazing over haar majesteit.

Vervolgens zal zij bekleed worden met nog een gewaad van de gewaden van het Paradijs... tot wel duizend gewaden, en op elk daarvan staat geschreven, in groene letters:

“Laat de dochter van Muḥammad het Paradijs binnengaan...”

– maar hoe? –

“...in de mooiste gestalte, in de meest volmaakte verschijning, in de volledigste eer en met het grootste deel (aan beloning).”

Vier maal wordt er een overtreffende trap gebruikt:

- de mooiste gestalte, - de volmaaktste vorm, - de volledigste eer, - het meest overvloedige aandeel.

Zij moet het Paradijs binnentreden, maar hoe? In de mooiste gestalte.

Wat is dat voor een Dag, de Dag der Opstanding?

“En zij zullen verschijnen voor Allah, de Ene, de Overweldiger.”

“Zij zullen verschijnen” – de hersenen zullen als het ware uit de schedel treden; de innerlijkheden van de mensen zullen zichtbaar worden. De innerlijke gesteldheden (sīra) krijgen vorm en worden tot een uiterlijke gestalte (ṣūra).

Wat betekent “de mooiste gestalte”? Heb je daarover nagedacht? Lees de Koran om te begrijpen wat aḥsan ṣūra betekent.

“Gezegend is Degene in Wiens Hand de heerschappij is, en Hij is Almachtig over alle dingen; Degene Die de dood en het leven geschapen heeft om jullie op de proef te stellen – wie van jullie het beste in daden is.” (Soera al-Mulk)

De schepping is voor dit doel: dat het beste in daad (aḥsan ‘amalan) gerealiseerd wordt. De schepping is hiervoor: aḥsan in daden, en aḥsan in kennis.

“Allah heeft de Schoonste der verhalen neergezonden...” “Breng blijde tijding aan Mijn dienaren, die naar het woord luisteren en dan het beste ervan volgen.”

In kennis moet men het beste worden; in handelen moet men het beste worden. Degene die in kennis, in karakter en in handelen de meest volmaakte is geworden, zal op de Dag der Opstanding in de mooiste gestalte verzameld worden. Zijn uiterlijke vorm zal zijn innerlijke gesteldheid onthullen. Zahra is dat. Dit is de eerste overtreffende trap (af‘al al-tafḍīl).

“Laat Fāṭima, de dochter van hem (de Profeet) het Paradijs binnengaan...”

Laat Fāṭima binnengaan, maar in de mooiste gestalte, in de meest volmaakte verschijning... Het uitleggen van de rest van deze overlevering laat de tijd niet toe. Dit was de overlevering via de soennitische bronnen.

Elke moslim moet weten: op de dag van het martelaarschap van Zahra, op de dag van haar heengaan, van wie is dat de dag? Van wie is het overlijden? En hij moet zijn eigen plicht kennen.

Nu een overlevering via de bronnen van de khāṣṣa (onze imamietische bronnen):

Shaykh al-Ṣadūq vermeldt in zijn boek ‘Ilal al-Sharā’i’ deze overlevering van Imām al-Ṣādiq (a.s.), en in Miṣbāḥ al-Anwār is dezelfde overlevering van Imām al-Bāqir (a.s.) overgeleverd. Beide Imams hebben gezegd:

“Ik vroeg: Waarom is Fāṭima al-Zahrā ‘al-Zahrā’ genoemd?”

Wat is het geheim van de naamgeving van Fāṭima als “al-Zahrā” (de stralende, lichtende)?

De Imam antwoordde:

“Omdat Allah, de Almachtige en Verhevene, haar geschapen heeft uit het licht van Zijn Grootheid.”

De reden dat zij Fāṭima al-Zahrā genoemd is, is dat Allah haar geschapen heeft uit het licht van Zijn Majesteit (nūr ‘aẓamatih).

Dit is haar beginpunt. En haar eindpunt is: de eerste die het Paradijs binnengaat.

Het begin is dít, en het einde is dát. Hier raken zelfs de volmaaktste (‘urafā’ en ḥukamā’) in verbijstering: begin en einde tegelijk.

Haar begin: geschapen uit het licht van de Grootheid van Allah. Haar einde: “De eerste die het Paradijs binnengaat.”

“Toen zij (Fāṭima) geschapen was uit het licht van Zijn Grootheid, straalde dat licht. En toen het straalde, verlichtte het de hemelen en de aarde. En de ogen van de engelen werden erdoor overweldigd, en de engelen vielen in prosternatie voor Allah. En zij zeiden: ‘Onze God en onze Heer! Wat is dit voor licht?’”

Daarop openbaarde Allah aan hen:

“Dit is een licht van Mijn licht. Ik heb het in Mijn hemel geplaatst. Ik heb haar uit Mijn Grootheid geschapen...”

Wie is “al-‘Alī al-‘Azīm” (de Allerhoogste, de Allerverhevene)? Uit die Grootheid heeft Hij Fāṭima geschapen.

“Ik zal haar doen voortkomen uit de lendenen van één van Mijn profeten, die Ik boven alle profeten heb verheven.”

De schelp van deze parel moet de meest edele lendenen van de kinderen van Adam zijn: de lendenen van de edelste van Adams nageslacht – het Zegel der Profeten (s).

En aan het einde van de overlevering zegt Hij:

“En uit dit licht, waarvan de naam Fāṭima is, zal Ik Imams voortbrengen die Mijn gebod doen gelden, die naar Mijn waarheid leiden, en Ik zal hen tot Mijn plaatsvervangers (khalīfa’s) op aarde maken nadat Mijn openbaring beëindigd is... Ik zal uit dit licht Imams voortbrengen...”

Dit is haar begin; dat (eerste binnengaan in het Paradijs) is haar einde; en tussen begin en einde ligt haar hele levensweg.

Toch komen er een aantal eenvoudige mensen naar voren, die in de hoofden van de mensen verwarring veroorzaken en zeggen: “Deze rouwplechtigheden, deze vormen, deze organisatie rondom het martelaarschap van al-Şiddīqa (Fāṭima) zijn overdreven.”

De tijd van ongeletterdheid is juist ónze tijd.

Jullie, die de elite van Qom zijn – volgens ieders getuigenis – een aantal van jullie zijn docenten in de dars-e-khārij (hoogste niveau fiqh-lessen), een aantal van jullie zijn docenten van de hoogste niveaus van de Hawza-studies. Maak het de mensen duidelijk dat wat er nu gebeurt eigenlijk nog te weinig is. Waarom? Op grond waarvan?

Wie is Amīr al-Mu’minīn (a.s.)? Wie is de Imam van de monotheïsten? Zijn uitspraak over deze ramp is als volgt. Hij zegt over de rampspoed van Fāṭima:

“Bij Allah, dit is een rampspoed waarvoor geen troost (geen volledige compensatie) bestaat.” (hādhihi wallāhi muşibatun lā ‘azā’a lahā)

Wat betekent dat? Het betekent: Wat je ook doet, het gemis van deze ramp kan nooit worden opgevuld.

“...en een catastrofe waarvoor geen vervanging is.” (wa raziyyatun lā khulfa lahā)

Al het tumult, al het rouwen, alle rouwoptredens en processies zijn maar een stofdeeltje vergeleken met deze ene uitspraak van Amīr al-Mu’minīn (a.s.).

Waar is haar recht ooit werkelijk voldaan? Iemand van wie het begin dit is, en het midden dit: van Ḥasan tot aan de Opperste Bewijs (al-Ḥujja ibn al-Ḥasan, a.s.), allen zijn de vruchten van de boom van haar bestaan. En haar einde is: “De eerste die het Paradijs binnengaat in de mooiste gestalte.”

Maar... met een verbrijzelde rib, een gezwollen arm. Dát is de rampspoed.

De kern van de tragedie wordt samengevat in deze woorden:

“Zij bleef, na (het overlijden van) haar vader, steeds met het hoofd omwonden, vermagerd van lichaam...” (mā zālat ba‘da abīhā mu‘aşşabat al-ra’s, nāḥilat al-jasad)

Wat betekent “vermagerd van lichaam”? Dat betekent dat met iedere dag die voorbijging, haar vlees wegsmolt, totdat zij de toestand bereikte dat zij als een schim geworden was (şārat kal-khayāl).

Een jonge vrouw...

“Met gebroken steunpilaar” (mun-haddat al-rukṇ) – dat wil zeggen: haar knieën hadden niet eens meer de kracht om haar te dragen. “Met wenende ogen, met een brandend hart.” (bākiyat al-‘ayn, muḥtariqat al-qalb)

Lā ilāha illā Allāh... Denk eens na: hoeveel tijd zit er tussen het overlijden van de Profeet (s) en het martelaarschap van Zahra (a.s.)? Tussen de dag dat de Profeet (s) overleed en de dag dat Zahra (a.s.) overleed?

Er wordt beschreven:

“Zij viel ieder uur flauw.” (yughshā ‘alayhā sā‘atan ba‘da sā‘a)

Er werd verteld:

Zij zei: “O ‘Alī, die kleding... die kleding waarin jij mijn vader hebt gewassen, breng die voor mij.” ‘Alī (a.s.) ging en bracht het gewaad. Zodra zij het pakte en eraan rook, viel zij plotseling op de grond neer. Toen zij weer bijkwam, reciteerde zij deze twee verzen:

“Wat zou er tegen zijn, voor degene die de aarde van Aḥmad ruikt, als hij zijn hele leven geen enkele andere geur meer zou ruiken?”

De rampspoed is dit:

“Rampspoeden zijn over mij uitgestort, dat – als zij over de dagen zouden worden uitgestort – de dagen tot nachten zouden worden.” (Ṣubbat ‘alayya maṣā’ib, law annahā ṣubbat ‘alā l-ayyām la-ṣirna layāliya.)